

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν.3614/2007 ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ  
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2007 - 2013**

Οι συγκεντρωτικές διαδικασίες εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ οδήγησαν σε σοβαρές δυσλειτουργίες και καθυστερήσεις στην υλοποίηση των στόχων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και στην απορρόφηση των σχετικών πόρων.

Για την αντιμετώπιση των αδυναμιών και των προβλημάτων εφαρμογής του ΕΣΠΑ ψηφίστηκε ο Νόμος 3840/2010: «*Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 - 2013 και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ 53, τ.Α, 31.03.2010), με τον οποίο αφενός αποκεντρώνονται οι αρμοδιότητες διαχείρισης αφετέρου εισάγονται απλοποιήσεις και ρυθμίσεις με στόχο την επιτάχυνση της εφαρμογής και την στοχευμένη και αποτελεσματική αξιοποίηση των Προγραμμάτων. Οι βασικές παρεμβάσεις στον νόμο που σηματοδοτούν τις αλλαγές αυτές είναι οι ακόλουθες:

**1. Η σύναψη των Επιχειρησιακών Συμφωνιών Υλοποίησης**

Οι Επιχειρησιακές Συμφωνίες Υλοποίησης **δεν υποκαθιστούν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα** που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποτελούν όμως ένα προγραμματικό εργαλείο εξειδίκευσης του Προγράμματος, που συμφωνείται με τα εμπλεκόμενα μέρη ώστε να επιτυγχάνονται οι αναγκαίες συνέργειες, συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων και η πολλαπλασιαστικότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Οι Επιχειρησιακές Συμφωνίες Υλοποίησης εξασφαλίζουν επίσης την ενιαία και συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής των Προγραμμάτων, αντιμετωπίζοντας δυσχέρειες που αναδεικνύονται λόγω της σύνθετης αρχιτεκτονικής των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και την εμπλοκή πολλών αρχών διαχείρισης σε ένα Πρόγραμμα.

Με τις Επιχειρησιακές Συμφωνίες Υλοποίησης επιτυγχάνεται:

- **Αποκέντρωση:** οι πόροι των ΠΕΠ που αφορούν δράσεις που χωροθετούνται στις Περιφέρειες θα εκχωρηθούν στις ενδιάμεσες διαχειριστικές αρχές των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στη βάση του εξειδικευμένου προγραμματικού εργαλείου που είναι η ΕΣΥ και για τις οποίες έχει προηγηθεί συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς πολιτικής.
- **Αποτελεσματικότητα/απλοποίηση/επιτάχυνση:** με τις ΕΣΥ απλοποιούνται και επιταχύνονται οι διαδικασίες υλοποίησης των Προγραμμάτων διότι ακυρώνεται η διαδικασία των διαδοχικών αποφάσεων εκχώρησης που είχαν δημιουργήσει μια τεράστια γραφειοκρατία και κατακερματισμό του αναπτυξιακού προγραμματισμού. Επίσης καταργείται η εμπλοκή των κεντρικών φορέων κατά τις διαδικασίες έκδοσης προσκλήσεων και αποφάσεων ένταξης πράξεων δεδομένου ότι η συνεργασία έχει επιτευχθεί κατά το στάδιο σχεδιασμού της ΕΣΥ. Έτσι αφενός εξασφαλίζεται ότι η υλοποίηση των Περιφερειακών Προγραμμάτων εντάσσεται στο πλαίσιο των στρατηγικών πολιτικών και κατευθύνσεων των τομέων πολιτικής ανά χωρική ενότητα αφετέρου οι αρμόδιες αρχές ασκούν

τα καθήκοντα διαχείρισης που τους έχουν ανατεθεί χωρίς εμπλοκές και καθυστερήσεις.

## **2. Κατάργηση των διαδικασιών συντονισμού καθ' όσον ασκούνται οι ενέργειες διαχείρισης του Προγράμματος.**

Με την κατάργηση των ενεργειών συντονισμού (τόσο κατά τη φάση έκδοσης προσκλήσεων όσο και κατά τη φάση ένταξης πράξεων) επιτυγχάνεται η απρόσκοπτη άσκηση των ενεργειών διαχείρισης από τις αρμόδιες αρχές χωρίς καθυστερήσεις και εμπλοκές.

## **3. Απλοποίηση προκηρύξεων και διαδικασιών ένταξης πράξεων**

Απλοποιούνται οι διαδικασίες προκήρυξης και επιλογής πράξεων παρέχοντας την ευελιξία στις αρμόδιες αρχές να προσαρμόζουν τους χρόνους, τις διαδικασίες αξιολόγησης, τους προϋπολογισμούς των προτεινόμενων έργων στις ιδιαιτερότητες του Προγράμματος και των στόχων του αλλά και της φύσης των πράξεων. Σημειώνεται ωστόσο ότι τίθενται βασικές αρχές για το περιεχόμενο των προκηρύξεων ώστε να δημοσιοποιούνται δεσμευτικές προθεσμίες για την επιτάχυνση των Προγραμμάτων.

Με τις ανωτέρω παρεμβάσεις επιτυγχάνεται:

- **Αποτελεσματικότητα:** Ο συντονισμός γίνεται πλέον ουσιαστικά μέσω της Επιχειρησιακής Συμφωνίας Υλοποίησης με όλους τους συναρμόδιους φορείς. Η διαδικασία αυτή επιτρέπει τη σύνθεση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και στόχων, την εξασφάλιση συνεργειών και συμπληρωματικότητας στις σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις. Ο κατακερματισμός των πολιτικών και η αποσπασματική θεώρηση έργων ακυρώνεται.
- **Επιτάχυνση και απλοποίηση:** οι αρμόδιες αρχές έχουν την ευελιξία να προσαρμόσουν τις απαιτήσεις των προκηρύξεων για την υποβολή προτάσεων ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του Προγράμματος αλλά και των πράξεων. Επίσης δεδομένου ότι καταργείται ο υποχρεωτικός συντονισμός το διάστημα που απαιτείται για την έκδοση μιας απόφασης ένταξης πράξης μειώνεται τουλάχιστον κατά 15 ημέρες.
- **Αποκέντρωση και απλοποίηση:** Απεμπλοκή των φορέων που δεν ασκούν καθήκοντα διαχείρισης από τη διαδικασία έκδοσης πρόσκλησης, επιλογής και ένταξης πράξεων.

## **4. Διασφαλίζεται ότι οι δημόσιοι πόροι διατίθενται στοχευμένα στα συγχρηματοδοτούμενα έργα**

Στις συλλογικές αποφάσεις του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ εγγράφονται **μόνον** τα έργα που έχουν αποφασιστεί ότι θα συγχρηματοδοτηθούν καθώς και οι αποφάσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων του επενδυτικού νόμου, οι οποίες **δύνатаι** να συγχρηματοδοτηθούν από επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ. Με την ανωτέρω παρέμβαση επιτυγχάνεται:

- **Αποτελεσματικότητα:** Οι περιορισμένοι δημόσιοι πόροι διατίθενται στοχευμένα στα έργα που συγχρηματοδοτούνται και εξασφαλίζεται έτσι η

εισροή κοινοτικών πόρων. Εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων εφόσον τα αντίστοιχα ποσά είναι δεσμευμένα στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

- **Επιτάχυνση:** η απρόσκοπτη χρηματοδότηση των έργων έχει ως αποτέλεσμα και την ταχύτερη υλοποίησή τους.

## **5. Απλοποίηση προγραμμάτων ενεργειών τεχνικής υποστήριξης της εφαρμογής**

Καταργείται η έγκριση **ετησίων προγραμμάτων** ενεργειών τεχνικής υποστήριξης της εφαρμογής. Θα προσδιοριστούν μέσω Υπουργικής Απόφασης ειδικοί κανόνες για το είδος των ενεργειών που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από πόρους τεχνικής υποστήριξης, τα όρια χρηματοδότησης ανά κατηγορία ενεργειών, οι κατηγορίες δαπανών για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και το σκέλος που καλύπτεται από εθνικούς πόρους κλπ. Με τα ανωτέρω επιτυγχάνεται:

- **Αποκέντρωση και απλοποίηση:** Το ΥΠΟΙΑΝ δεν θα εγκρίνει πλέον κάθε έτος **το συγχρηματοδοτούμενο** πρόγραμμα τεχνικής υποστήριξης. Θα εγκρίνει ένα για όλη την περίοδο με τους κανόνες διαχείρισής του, ώστε η κάθε αρμόδια αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης να γνωρίζει τους κανόνες και το πλαίσιο εφαρμογής του. Η υλοποίηση - εφαρμογή του εγκεκριμένου προγράμματος, θα παρακολουθείται σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥ μέσω του ΟΠΣ. Περιορίζεται έτσι ο διαχειριστικός φόρτος τόσο των διαχειριστικών αρχών όσο και των υπηρεσιών του ΥΠΟΙΑΝ από την απαίτηση για ετήσια έγκριση των προγραμμάτων.
- **Επιτάχυνση:** Μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής υποστήριξης διότι δεν θα απαιτείται πλέον έγκριση κατ' έτος του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος. Εκτιμάται ότι απαιτούνταν περίπου τρεις μήνες κάθε έτος για την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών, χωρίς μάλιστα να υπολογίζονται και οι χρόνοι που απαιτούνταν για κάθε τροποποίηση.

## **6. Καταργείται η υποχρεωτική επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ελληνικού προτύπου (ΕΠ) ΕΛΟΤ 1429**

Η διαδικασία επιβεβαίωσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων ως αρχή παραμένει με τις επιμέρους απαιτήσεις που προβλέπονταν στον αρχικό νόμο. Ωστόσο η υποχρέωση διπλής επιβεβαίωσης για τους φορείς δημιουργούσε πρόσθετο διαχειριστικό βάρος και γραφειοκρατία χωρίς αντίστοιχη προστιθέμενη αξία. Με τη ρύθμιση αυτή επιτυγχάνεται:

- **Αποτελεσματικότητα / επιτάχυνση / απλοποίηση :** η διαχειριστική επάρκεια των φορέων επιβεβαιώνεται μία φορά: είτε από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, είτε σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ 1429.
- Λαμβάνεται ειδική μέριμνα για περιπτώσεις δικαιούχων που είναι εγκατεστημένοι σε μικρά νησιά ή απομακρυσμένες, ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

- Δίδεται η δυνατότητα σε δικαιούχους, για τους οποίους δεν επιβεβαιώνεται η διαχειριστική τους επάρκεια, να μεταβιβάσουν την αρμοδιότητα υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, με προγραμματική σύμβαση, σε περισσότερους φορείς σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

**7. Πρόβλεψη αποκλειστικής προθεσμίας για τις διαδικασίες προληπτικών ελέγχων δημοσίων συμβάσεων και κατάργηση του προληπτικού ελέγχου της διαδικασίας ανάθεσης για τις συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων (άρθρα 5, παρ.1 και αρ. 7 παρ. 5 και αρ.8 παρ.3 σχεδίου Νόμου)**

Με τις ρυθμίσεις αυτές:

- **Επιταχύνονται οι διαδικασίες προληπτικού ελέγχου** από τη διαχειριστική αρχή των σταδίων εξέλιξης δημοσίων συμβάσεων. Η διαχειριστική αρχή εκφράζει τη γνώμη της εντός αποκλειστικής προθεσμίας 20 ημερών από τη λήψη των σχετικών στοιχείων, ενώ σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας, λογίζεται ότι η διαχειριστική αρχή έχει παράσχει σύμφωνη γνώμη.
- Η διαχειριστική αρχή ελέγχει προληπτικά τις διακηρύξεις και τις τροποποιήσεις όλων των δημοσίων συμβάσεων ανεξαρτήτως ύψους π/υ. Για τις δημόσιες συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών δεν διενεργείται κατασταλτικός έλεγχος της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης.
- Σε κάθε περίπτωση προβλέπεται η διαδικασία εντοπισμού τυχόν σφαλμάτων από τη Διαχειριστική Αρχή για τη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων πριν από την καταχώρηση δαπανών στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα.

Με τις ανωτέρω παρεμβάσεις επιτυγχάνεται:

- **Επιτάχυνση:** το διάστημα που απαιτείται για την υπογραφή μιας δημόσιας σύμβασης που δεν εμπίπτει στα όρια εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών, μειώνεται τουλάχιστον κατά 15 ημέρες εφόσον δεν μεσολαβεί η Διαχειριστική Αρχή πριν από την υπογραφή της σύμβασης.
- **Μειώνεται σημαντικά ο χρόνος** έκδοσης των διακηρύξεων, υπογραφής των συμβάσεων ή τροποποιήσεων αυτών, διότι οι αρχικά προβλεπόμενες προθεσμίες (15 και 25 ημερών) δεν ήταν αποκλειστικές με αποτέλεσμα πρακτικά ο χρόνος αυτός να επιμηκύνεται.
- Λόγω των ανωτέρω συντμήσεων και η υλοποίηση των έργων και οι αντίστοιχες πληρωμές **ξεκινούν ενωρίτερα**.

**8. Επιτάχυνση της διαδικασίας έκδοσης πορισμάτων ελέγχου από την αρμόδια Αρχή**

Κατά τη διαδικασία ελέγχου από την ΕΔΕΛ, η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων από τον ελεγχόμενο, την διαχειριστική αρχή, τον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης, την αρχή πιστοποίησης και την εθνική αρχή συντονισμού μειώνεται από 40 σε 20 ημέρες.

**9. Επιτάχυνση της επικαιροποίησης των μελετών δημοσίων έργων - τροποποίηση Ν. 3621/2007**

**Επιταχύνεται** η υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ δημόσιων έργων υποδομής διότι ο έλεγχος, η αναθεώρηση, η επικαιροποίηση και η συμπλήρωση των μελετών της παραγράφου 2 του άρθρου τέταρτου του Ν. 3621/2007 μπορεί να γίνεται και από τις αρμόδιες υπηρεσίες της αναθέτουσας αρχής.

**10. Καταργούνται οι «Αναπτυξιακοί Οργανισμοί Περιφέρειας (Α.Ο.Π.) Α.Ε.», η ανώνυμη εταιρεία «ΝΟΜΟΣ Α.Ε.» και η Επιτροπή Εμπειρογνομώνων**

Οι καταργήσεις αυτές συμβάλλουν στην **αποτελεσματικότητα / απλοποίηση** της εφαρμογής των Προγραμμάτων δεδομένου ότι ματαιώνεται η σύσταση φορέων που θα είχαν επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες με ήδη υφιστάμενους διαχειριστικούς φορείς και με πρόσθετο κόστος λειτουργίας. Επίσης η λειτουργία των ανωτέρω φορέων θα ήταν ασύμβατη με τη σχεδιαζόμενη νέα διοικητική δομή της χώρας (Πρόγραμμα Καλλικράτης).